

FG-102

February-2025

B.A., Sem.-I

VAC-117 : IKS

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

1. વિવિધ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 10
- અથવા**
1. (A) અવૈદિક શાસ્ત્ર વિશે નોંધ લખો. 5
1. (B) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં ગુરુકુળનું મહત્ત્વ સમજાવો. 5
2. ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં ખગોળશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતને સમજાવો. 10
- અથવા**
2. (A) આપણી પરંપરાઓ અને રિવાજો સાથે સંકળાયેલ વિજ્ઞાનની વાત ચાર ઉદાહરણ સાથે કરો. 5
2. (B) આયુર્વેદના સંદર્ભમાં ત્રિદોષ એટલે શું ? સમજાવો. 5
3. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 5
- (1) કયા પ્રાચીન ભારતીય ગ્રંથ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના પાયાના ગ્રંથ મનાય છે ?
- (a) ભગવદ્ ગીતા (b) મહાભારત
- (c) વેદો (d) રામાયણ
- (2) ધ્યાન અને પ્રાણાયામને કયું શાસ્ત્ર વધુ મહત્ત્વ આપે છે ?
- (a) જ્યોતિષશાસ્ત્ર (b) તંત્ર
- (c) યોગ (d) કુદરતી ઉપચાર
- (3) ભારતનું કયું શાસ્ત્રીય નૃત્ય એની ભાવમુદ્રાઓ અને હસ્તમુદ્રાઓ માટે વધુ જાણીતું છે ?
- (a) ભરતનાટ્યમ (b) કથકલી
- (c) ઓડીસી (d) કુચીપુડી

- (4) વિશ્વને શૂન્ય અને દશાંશ પદ્ધતિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (a) આર્યભટ્ટ (b) ભાસ્કરાચાર્ય
(c) બ્રહ્મગુપ્ત (d) વરાહમિહિર
- (5) ભારતીય આયુર્વિજ્ઞાનના પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?
- (a) હોમી ભાભા (b) સી.વી. રામન
(c) સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ (d) જે.સી. બોઝ
- (6) મોઢેરાનું સૂર્યમંદિર ભારતના કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?
- (a) રાજસ્થાન (b) ગુજરાત
(c) મધ્યપ્રદેશ (d) ઉત્તર પ્રદેશ
-

Seat No. : _____

FG-102

February-2025

B.A., Sem.-I

VAC-117 : IKS

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

1. Discuss in detail about various Indic Knowledge Systems. **10**

OR

1. (A) Write a note on Avidik Shastra. **5**

1. (B) Discuss the system of Gurukul in the Indic Knowledge System. **5**

2. Discuss the concept of Astronomy in the Indic Knowledge System. **10**

OR

2. (A) Explain the science behind our traditions and rituals with four examples. **5**

2. (B) Explain on the concept of Tridosha in Ayurveda. **5**

3. Choose the correct options : (Any **five**) **5**

(1) Which ancient Indian Texts are considered to be the foundation of Indic Knowledge System ?

- (a) The Bhagwad Gita (b) The Mahabharata
(c) The Vedas (d) The Ramayana

(2) Which Indic Knowledge System emphasises the practice of breath control and meditation ?

- (a) Jyotish Shastra (b) Tantra
(c) Yoga (d) Naturopathy

(3) Which Classical dance form of India is known for its expressive hand gestures and facial expressions ?

- (a) Bharatnatyam (b) Kathakali
(c) Odissi (d) Kuchipudi

- (4) Who gave the concept of zero and decimal system to the world ?
(a) Aryabhatta (b) Bhaskaracharya
(c) Brahmagupta (d) Varahmihira
- (5) Who is known as the 'Father of Indian Nuclear Physics' ?
(a) Homi Bhabha (b) C.V. Raman
(c) Satyendranath Bose (d) J.C. Bose
- (6) In which state the Sun Temple of Modhera is located ?
(a) Rajasthan (b) Gujarat
(c) Madhya Pradesh (d) Uttar Pradesh
-